

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **J. K.**, zast. Mgr. Lindou Havránkovou, advokátkou se sídlem Dlouhá 101/13, Hradec Králové, proti žalované: **Univerzita Karlova**, se sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1, proti rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 26. 2. 2018, č. j. UKRUK/798/2018-5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2018, č. j. 14 A 78/2018 - 49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Lindě Havránkové, advokátce se sídlem Dlouhá 101/13, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze, jímž byla pro opožděnost odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí rektora žalované specifikovanému tamtéž.

[2] Městský soud v napadeném usnesení uvedl, že lhůta k podání žaloby skončila 9. 5. 2018. Stěžovatel sice podal žalobu 20. 3. 2018, ale e-mailem bez elektronického podpisu a ve třech dnech ji nepotvrdil, jak vyžaduje § 37 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Soud mohl přihlížet až k řádně podepsané žalobě, která byla podána dne 23. 7. 2018, tedy po skončení lhůty. Na povinnosti stěžovatele postupovat podle § 37 odst. 2 s. ř. s. nic nezměnila výzva městského soudu k doplnění originálu žaloby ze dne 21. 6. 2018, byť jí stěžovatel mohl být uveden v omyl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Stěžovatel především namítá, že již první podání ze dne 20. 3. 2018 bylo v písemné formě ve smyslu § 37 odst. 2 s. ř. s., neboť k e-mailu byl připojen scan vlastnoručně podepsané žaloby.

Zákon nestanovuje podmínku, že by podání mohlo být učiněno pouze v listinné podobě. Nejednalo se tedy o podání, které by bylo třeba potvrzovat.

[4] Dále uvádí, že podání žaloby 20. 3. 2018 učinil po předchozím dotazu na městský soud, který mu potvrdil, že podání ve zvoleném formátu bude akceptováno, případně bude vyzván k odstranění vady (e-mailová korespondence je připojena ke kasační stížnosti). Po třech měsících byl obeslán výzvou ke zhojení vady podání, což jej utvrdilo v tom, že řízení bylo zahájeno 20. 3. 2018. O tomtéž vypovídá informace v systému infoSoud, kterou ke kasační stížnosti taktéž přiložil. Městský soud měl evidentně řízení za zahájené, neboť ve věci činil procesní úkony, a jeho postup tedy neodpovídal později uvedenému názoru, že k žalobě ze dne 20. 3. 2018 nebylo možné přihlížet.

[5] Navrhuje zrušení napadeného usnesení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu jednání.

[6] Žalovaná se plně ztotožňuje s důvody napadeného usnesení a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Podstatou projednávané věci je otázka, zda měl městský soud přihlížet k žalobě podané stěžovatelem dne 20. 3. 2018. Je nesporné, že napadené správní rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno 9. 3. 2018 a lhůta k podání žaloby, která podle § 72 odst. 1 s. ř. s. činí dva měsíce od doručení napadeného rozhodnutí, skončila 9. 5. 2018. V případě, že by městský soud měl ke spornému podání přihlídnout, byla by stěžovatelova žaloba včasná a usnesení o jejím odmítnutí nezákonné. V opačném případě by bylo nutné včasnost žaloby odvíjet od písemného podání žaloby dne 24. 7. 2018, tj. žaloba by byla jednoznačně opožděná a napadené usnesení v souladu se zákonem.

[10] Žaloba je podáním, jímž účastník disponuje řízením (zahajuje jej), a proto jsou na jeho formu kladeny přísnější požadavky. Podle § 37 odst. 2, věty první, s. ř. s. lze takové podání provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě. V posledně jmenovaném případě je nezbytné opatřit podání elektronickým podpisem. Je-li podání učiněno ve formě jiné (tj. i v elektronické formě bez elektronického podpisu), podle druhé věty citovaného ustanovení k němu soud nepřihlíží, pokud je účastník do tří dnů nepotvrdí písemným podáním shodného obsahu nebo předložením originálu (srovnej také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2016, č. j. 7 As 274/2016 - 16, publ. pod č. 3549/2017 Sb. NSS).

[11] Stěžovatel učinil podání ze dne 20. 3. 2013 „prostým“ e-mailem s přílohou ve formátu pdf, tedy v elektronické formě (jednalo se o elektronická data přenesená prostředky pro elektronickou komunikaci) bez elektronického podpisu. V kasační stížnosti neopodstatněně namítá, že forma podání byla současně i písemná, neboť písemné podání může být učiněno v listinné nebo elektronické podobě. Citovaný § 37 odst. 2 s. ř. s. hovoří o formě písemné, ústní do protokolu a elektronické (s elektronickým podpisem), z čehož jasně vyplývá, že rozlišuje tři

pokračování

kvalifikované formy podání, které jsou postaveny naroveň a žádná není podmnožinou druhé. Elektronické podání tedy není současně podáním písemným.

[12] Za popsanych okolností bylo nezbytné, aby stěžovatel podání z 20. 3. 2018 do tří dnů potvrdil předložením písemného podání shodného obsahu, případně elektronickým podáním s elektronickým podpisem shodného obsahu, jak vyžaduje § 37 odst. 2, věta druhá, s. ř. s. Jelikož se tak nestalo, městský soud neměl k tomuto podání přihlížet.

[13] Ze soudního spisu nicméně vyplývá, že městský soud po obdržení uvedeného podání vyzval stěžovatele k předložení kopie napadeného rozhodnutí, poučil jej o složení senátu a možnosti namítat podjatost, vyzval jej k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (přípis z 25. 4. 2018, č. l. 22 soudního spisu) a k zaplacení soudního poplatku (přípis z 25. 4. 2018, č. l. 23 soudního spisu). Později (přípisem ze dne 21. 6. 2018, č. l. 31 soudního spisu) jej vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení výzvy doplnil elektronické podání žaloby, které nebylo opatřeno elektronickým podpisem, jeho originálem. Výzva byla stěžovateli doručena 10. 7. 2018 a dne 24. 7. 2018 soudu doručil žalobu v písemné podobě s vlastnoručním podpisem. Dne 29. 8. 2018 městský soud vyhotovil přípis žalované, se kterým jí zaslal žalobu, vyzval ji k vyjádření, předložení správního spisu, k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, a poučil ji o složení senátu a možnosti namítat podjatost. Následně obdržené vyjádření žalované doslal stěžovateli (přípis z 3. 10. 2018, č. l. 43 soudního spisu) a 20. 11. 2018 rozhodl o odmítnutí žaloby z výše popsaných důvodů.

[14] Městský soud tedy postupoval v rozporu s § 37 odst. 2 s. ř. s., neboť k podání z 20. 3. 2018 přihlížel a vedl o něm řízení. Pokud však městský soud o takovém podání zahájil řízení, jediným možným postupem bylo, aby je odmítl (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 1 Afs 133/2006 - 48, ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 As 136/2016 - 35, nebo ze dne 8. 2. 2016, č. j. 9 As 114/2016 - 34). Vzhledem k tomu, že stěžovatel později soudu doručil žalobu v řádné formě, nicméně opožděnou, městský soud logicky žalobu odmítl pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že postup městského soudu mohl ve stěžovateli opodstatněně vzbudit přesvědčení, že žalobu podal již 20. 3. 2018 v řádné formě, respektive že toto podání trpělo vadou, kterou bylo možné odstranit v dodatečně poskytnuté lhůtě. Jak totiž vyplývá z výše uvedeného, městský soud ve věci vedl několik měsíců řízení, činil četné procesní úkony a v červnu 2018 dokonce stěžovatele vyzval, aby předložil žalobu v řádné formě dle § 37 odst. 2 s. ř. s., přestože již téměř čtvrt roku před tím propadla lhůta k potvrzení podání a bylo více než měsíc po skončení lhůty k podání žaloby. Očekávání stěžovatele o postupu v řízení, byť bylo založeno nesprávným postupem městského soudu, však není způsobilé prolomit zákon. Stěžovatel na samém počátku nesplnil formální požadavky kladené na podání žaloby a není možné, aby na základě podání, o kterém vůbec nemělo být vedeno řízení, došlo k meritornímu přezkumu napadeného správního rozhodnutí. Jediným možným řešením této situace tedy bylo ukončení řízení nemeritorním rozhodnutím – usnesením o odmítnutí žaloby.

[16] K jinému závěru nemůže vést ani stěžovatelův poukaz na sdělení informační kanceláře městského soudu, které měl obdržet před zahájením řízení a dle kterého lze žalobu podat i způsobem, který stěžovatel následně zvolil u podání z 20. 3. 2018. Bylo odpovědností stěžovatele, aby žalobu podal v řádné formě. V případě pochybností se mohl obrátit o radu u advokáta, neziskové organizace zabývající se bezplatným právním poradenstvím, případně mohl městský soud požádat o ustanovení advokáta pro zastupování v řízení o žalobě, jako to učinil při podání kasační stížnosti. Poskytování právních rad však není úkolem soudu a ani tomu tak nemůže být s ohledem na rovné postavení účastníků řízení. Stěžovatel navíc kontaktoval informační kancelář soudu, jejíž zaměstnanci nejsou kvalifikováni pro řešení právních otázek.

[17] Nejvyšší správní soud na tomto místě ještě doplňuje, že ve věci nebylo třeba provádět dokazování stěžovatelem navrhovanými důkazy. Sdělení informační kanceláře městského soudu bylo pro posouzení věci irelevantní z důvodů popsanych v předchozím odstavci. I kdyby tedy e-mailová konverzace prokazovala pravdivost stěžovatelova tvrzení o tomto sdělení, na věci by to nemohlo nic změnit. Provádění takového důkazu je zbytečné. Dokazovat výpisem ze systému infoSoud nebylo potřeba, protože skutečnost, kterou jím stěžovatel dokládal, a sice že ve věci bylo od 20. 3. 2018 vedeno řízení, vyplývá ze spisu městského soudu a je nesporná. Ostatní listiny, které stěžovatel v kasační stížnosti zmiňoval, jsou součástí spisu městského soudu a tím se dokazování neprovádí.

[18] Nejvyšší správní soud nepřehlédl zmínku stěžovatele o škodě, která mu měla být způsobena průtahy a „rozmary“ městského soudu. Pro úplnost k ní uvádí, že rozhodování o případné vznesených nárocích na náhradu škody způsobené postupem městského soudu nespadá do okruhu záležitostí, v nichž mu zákon dovoluje jednat. Činnost Nejvyššího správního soudu se dle § 12 odst. 1 s. ř. s. soustřeďuje na rozhodování o kasačních stížnostech směřujících proti rozhodnutím krajských soudů vydaným ve správním soudnictví. Nejvyšší správní soud kromě rozhodování o kasačních stížnostech rozhoduje o dalších zákonem stanovených věcech (např. o kompetenčních sporech mezi správními orgány dle § 97 a násl. s. ř. s., o zákonem určených věcech volebních či ve věcech politických stran a hnutí), rozhodování o náhradě škody k nim však nepatří.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

[21] Nejvyšší správní soud dále rozhodoval o odměně zástupkyně, kterou stěžovateli ustanovil usnesením ze dne 9. 1. 2019, č. j. 9 As 422/2018 - 28. Podle § 35 odst. 9, věty první, s. ř. s. hradí odměnu a hotové výdaje ustanoveného zástupce stát.

[22] Ustanovená zástupkyně učinila v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby jí náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Částka v celkové výši 3 400 Kč bude zástupkyni vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu